

Verblijden doe ik mij met groote vreugde in het licht der maan.

Zoozeer mijn ziele de zonne mint, als ze milde stroomen van leven en gloed, van kracht en energie en blijdschap uitgiet over de aarde, die aan haar voeten rust en naar haar opziet als een kind naar de moeder, zoozeer vrees mijn gemoed de duisternis, de doode, koude, droeve duisternis. Gedurende de blijde uren van den dag geniet ik de weldaden, die de zon in grooten overvloed schenkt; smaakt mijn oog de kleuren, die ze schept in veld en woud en gaarde; leeft mijn hart mee met de bloemen, die ze doet geuren, en de vogelen, die ze doet kweelen, en de bladeren, die ze doet zingen van leven en vreugde. Maar dan komt de duisternis, en werpt haar grauwen sluier over den hemel, dat mijn oog zijn blauwen glans niet indrinkt als een dorstige het verkwikkende water; over de velden, dat ik hun kleed niet bewonder, waar de bloemen zwerven tusschen de kruiden; over het water, dat zijn rusteloos rimpelen mijn hart niet verlevendigt en mee doet trillen van vreugde; over mijn boomen en struiken, over mijn kerktoren in de verte en mijn boerenhoeven, verscholen tusschen het geboomte, over mijn vee in de weiden, over mijn gevogelte, vliegend in vroolijke vlucht; dat ik niets, niets meer smaak van al wat daar leeft en tiert en looft en dankt in 't genot van het rijke leven; den grauwen sluier des doods, die mij somber maakt, droefgeestig, arm, hulpeloos; die mij naar binnen drijft naar 't kunstlicht, waar ik tracht te vergeten, dat daar buiten een rijke, schoone wereld is, een wereld van leven, rustend in de immer werkende hand van den barmhartigen Schepper en Onderhouder. O, die grauwe sluier der duisternis! ik smacht naar den dag, dat alle schaduwen zullen zijn weggevaagd; dat alle duisternis zal zijn geweken; dat het licht zal zijn, eeuwig licht in den glans van het aanschijn Gods.

Maar . . . dan komt het maanlicht mij troosten.

Neen, de zon kan niet altijd schijnen; ze heeft haar taak ook aan de andere zijde van den aardbol. Doch als ze ons verlaten moet, dan laat ze haar plaatsvervangster achter, die van het overvloedig licht der schatrijke zon ons een deel terugkaatst, juist genoeg om den grauwen sluier weg te scheuren van het aardrijk en mij te doen zien, dat al het leven nog bestaat, al rust het in den slaap der vermoënis; dat ik niet alleen sta in den nacht, maar omringd ben van leven, dat zich verpoost.

Liefelijk is dat maanlicht, een verkwikking voor het hart.

Ja, de zon met haar fellen glans en haar groote kracht kan mij soms vermoeien, als ze heel den langen zomerdag met haar stralen neerstormt op de aarde, en het leven uitdrijft tot de grootste ontwikkeling. Mijn arme hart kan niet mee, bezwijkt soms van de inspanning om den rijkdom des levens te volgen. Doch het maanlicht vermoeit me niet, het is teeder en vriendelijk, als een liefhebbende oudere zuster voor den zwakken broeder, als een zuster, die haar eigen zwakheid nog kent, waar de sterke moeder misschien te veel vragen mocht van de kleine krachten des jeugdigen. Mijn oog wordt niet moede van het staren over het landschap in maanlicht; het rust van de inspanning des daags, en stelt zich open, alsof het niet meer behoefde te kijken; het ontspant zijn spieren en geeft zich over aan de volle inwerking van het teedere licht.

Hoe vredig is thans het landschap! Maanlicht is niet voldoende voor den arbeid; daarom heeft de werkende mensch zijn taak neergelegd tot den volgende dag, en het geluid van zijn werk, zoo onaangenaam dikwijls, zwijgt en rust. Het vee heeft zich neergevlid in de grazige weide, en loeit nog een enkele maal zacht in halven slaap.

Zelfs de wind houdt den adem in, bevreesd de rust te storen. Slechts enkele stille geluiden hoor ik, van een vogel, die droomt, van een blaadje, dat ritselt, van een visscher, die den hengel uitwerpt in den blanken plas, van een bootje, dat wiegelt over de oppervlakte. Welk een verkwikking na den drukken dag, die kalme vredige nacht in het maanlicht. Welk een genot voor het oog, dien vrede te zien. Ook de duisternis geeft vrede, maar bij dien vrede moet ik gelooven in het leven; hier zie ik het leven in vrede, en het is mij profetie van den tijd, dat de veelheid van vrede zal heerschen, totdat de maan niet meer noodig is, om mij het beeld van den vrede der natuur voor het oog te tooveren, maar wanneer volle vrede volle werkelijkheid zal zijn.

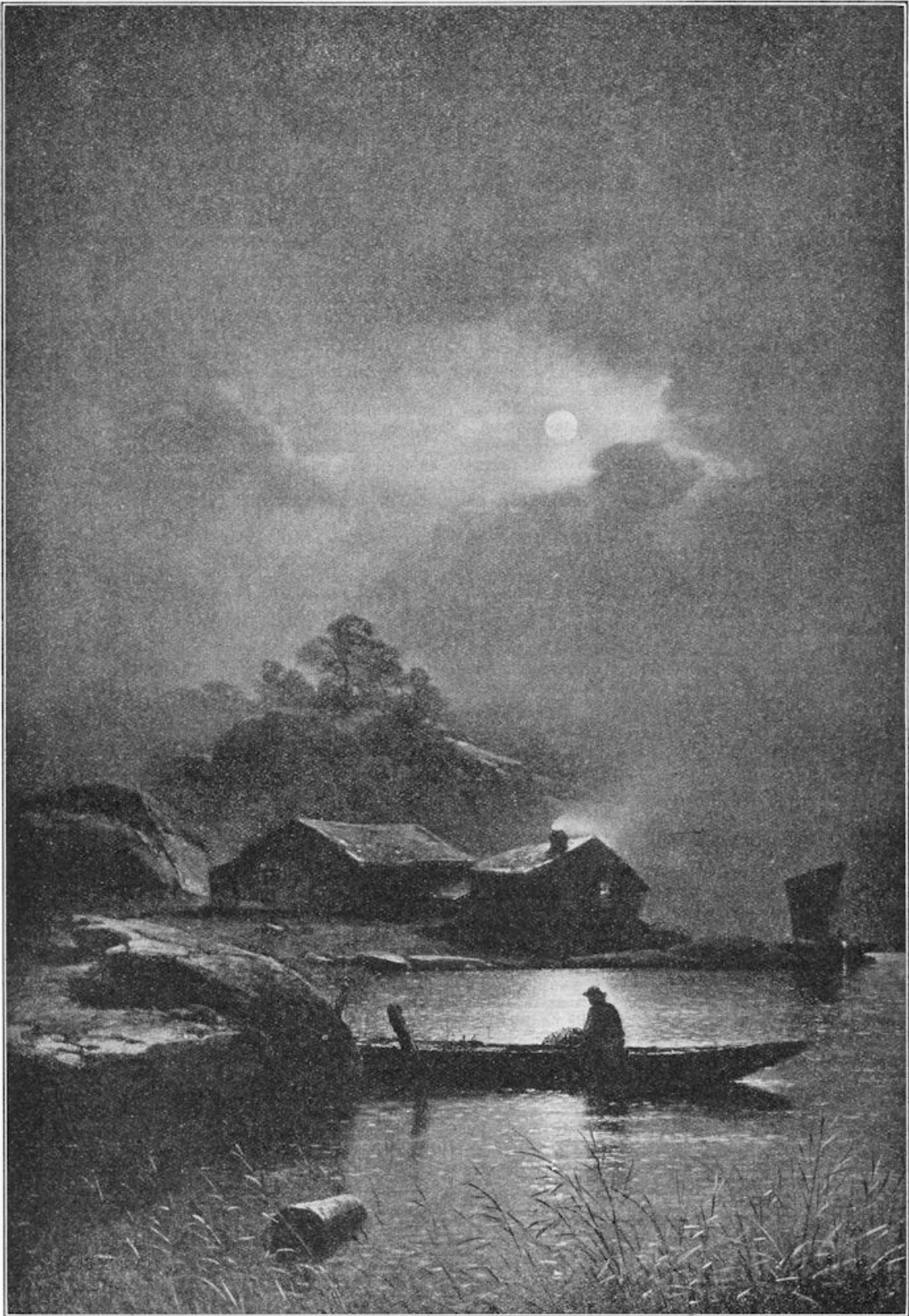
Schoon is de aanblik van een landschap, beschenen door het licht der maan, van geheel ander schoon dan wat de zon u schenkt. In het zonlicht ziet ge liefst de vrije natuur, de velden en de hagen en de wouden, die al hun tinten u toonen in weelderige volheid. De stad met haar weinig afwisseling van kleuren trekt u niet aan in 't zonlicht, dan alleen om te staren op de schoonheid der vormen. Niet alzoo het maanlicht, want dat is niet sterk genoeg om den rijkdom van kleuren te doen zien, zoodat ge uw aandacht schenkt aan wat gij bij zonlicht vergeet; de tegenstelling van licht en donker, die juist bij maanlicht sterker uitkomt. Het maanlicht, het zwakkere, is niet in staat de lucht en de zonnestofjes lichtend te maken, en daardoor de voorwerpen te verlichten ook aan den schaduwkant; daarom zijn de schaduwen bij maanlicht zoo donker en schijnen de lichtvlakken door de tegenstelling zoo licht. Dat is het eigenaardig schoon van 't maanlicht; daarom ziet ge 't maanlicht ook zoo gaarne vallen op gebouwen, die soms tooverachtig schoon uitkomen in de verdeling van schaduw en licht. Een stadsgracht, een stadsplein in den maneschijn!

Ach, wij stedelingen van de twintigste eeuw weten niet meer, wat maanlicht is; we merken het bij al ons kunstlicht nauwelijks op. De zon kennen we, van de maan bespeuren we zoo weinig, en we behelpen ons met onze talloze lichtpuntjes in plaats dat we genieten van het vriendelijke licht der maan, dat ook onze steden zoo schoon verlichten zou, als we onze kleine lichten maar doofden.

Nooit zal ik vergeten, hoe ik in vroeger jaren dikwijls een onzer grootste stadspleinen in maanlicht zag. Het bestuur der stad rekende toen nog met maneschijn, en ontstak geen kunstlicht, als de volle maan in alle behoeften van het avondleven voorzag. Wat lag dat plein daar schoon! De huizen aan twee kanten glinsterend in 't witte licht, helder afstekend met glanzige daken tegen den verlichten hemel; de huizen aan de andere kanten met hun spitsen en hun schoorsteenen donker zich afteekend tegen den helderen achtergrond. De donkere schaduw van het zware stadhuis blokte groot neer op de lichte straatsteenen. En de volle aandacht trok de groote sierlijke toren in den hoek, met al zijn lijnen van donker en licht en de witte wijzers scherp uitkomend op de blauwe wijzerplaat. Ik zag dat plein dikwijls in zonnenschijn, maar in mijn herinnering zie ik het altijd nog zoo gaarne in dat volle maanlicht.

En dikwijls vraag ik me af, welk licht nu het ware, het echte is: het licht der maan of het licht der zon. Dat der zon is het meerdere in kracht en scherpte en kleurenrijkdom; dat der maan is het meerdere in lieflijkheid en teederheid en in scherpte van vormen. Beide zijn waar; beide toonen wat is; geen van beide is bedriegelijk. Maar daaruit zie ik dan ook zoo duidelijk de beteekenis van het licht. 't Is het licht, dat de voorwerpen zichtbaar maakt; en ander licht maakt, dat dezelfde dingen een geheel anderen indruk maken op mijn gemoed. Het licht doet mij zien; al naar het licht is, zie ik.

Hoe kan daarin mijn ziel zich verheugen! Want ik weet, dat er nog een ander licht is, eeuwig, ongeschapen licht, waarvoor thans mijn oog nog niet geopend is; het zwakke oog zou dien glans niet verdragen, waarvoor zelf de cherubs de oogen dekken met hun vleugelen. Maar ik

MAANLICHT

weet toch van dat licht; en eenmaal zullen mijn oogen geopend worden, en zal ik zien in het nieuwe licht, gelijk ik nooit gezien heb. Dat licht zal voor mij alles bestralen, wat God mij vergunnen zal te zien van Zijn heerlijkheid. Dáárom vooral heb ik het maanlicht lief, omdat het mij doet denken aan het licht der eeuwigheid, zeventvoudig in heerlijkheid.

A. L.

Pennekrassen in ons Pension

III. IN DE VACANTIEKOLONIE.

Hen hecht vierkant gebouw, zonder onnoodige weelde en toch netjes, uit- en inwendig berekend naar het doel, dat het beoogt: min of meer zwakke stadskinderen een tijdelijk tehuis aan te bieden te midden van malaria-vrije bosschen en heidevelden. De breede veranda's beneden en boven geven een rustig gezicht op doorzienbaar naaldhout, of er over naar het bosch, verder op den achtergrond. Beneden een ruime eetzaal, tevens conversatie- en speelkamer, met licht en lucht in overvloed. Hier de frissche keuken met welvoorzien provisiekasten, daar de hooge kamer van directrice en „zuster," evenals de apartjes der dames-adsistenten, gewoon, doorgewoon, zonder eenige luxe. Op de eerste étage flinke slaapzalen met nette ledikantjes met goede bedden, alles helder en keurig in orde. Daarbuiten in het mulle zand van het pleintje kan men onder toezicht spelen en ravotten, de werktuigen zijn er, als allerlei spelletjes in de aangrenzende speelzaal, waar naast stevige tafels en zetels ook een harmonium de aandacht trekt. Men houdt hier dus ook van muziek, natuurlijk; kinderen moeten zingen. Aan de wanden hangen Bijbelsche platen.

Tot zoover het gebouw.

En nu de menschen. Een hartelijke, vriendelijke directrice, die den wandelaar prettig ontvangt, zonder eenige stadspretentie. We zetten ons neer over elkander en praten en babbelen, alsof we elkaar jaren kennen, opgewekt, ongegeneerd . . . we zijn immers „buiten." En de vriendelijke „zuster" leidt ons, al snappende en inlichtingen gevende, het geheele gebouw door. Voorts maken we kennis met de helpsters, een kleinen kring van sympathieke jonge dames, die zoo geheel den indruk geven, dat ze dienen uit liefde, en dus met toewijding. Zelfs de gezichten der dienstmeisjes, die juist bezig zijn aardappelen te schillen en boonen af te halen, daarin trouw door eenige kinderen geholpen, staan prettig. De houding der verpleegden doet zien, dat ze „'t goed hebben." Ge vindt er uit bijna alle provinciën van ons vaderland. Daarbuiten speelt en stoeit een groepje in het bosch, en een ander gezelschapje komt van een heerlijke wandeling thuis. Thans komen ze langzamerhand allen binnen, want er is bezoek van . . . een kindervriend, zij schijnen het te ruiken. Er zijn er heef wat bleeke gezichtjes onder, maar ziet, bij deze en gene heeft de gezonde atmosfeer reeds het rose op de koonen getooverd. Allen hebben vanmorgen gesmuld van de haverhout, en niet minder lieten ze zich het voedzame brood en het degelijke middageten smaken. Op een enkele na, die in een ledikantje voor het open raam ligt en zich minder wel gevoelt, één groep vroolijke meisjes, die in allerlei vorm genieten! Wie, die dit ziet, zou het niet met hen doen?

We zijn hier in de vacantiëkolonie van den „Protestantenbond." Eere de mannen en vrouwen, die ze uit genegenheid voor het minder bevoorrechte, lichamelijk niet sterke kind in het leven riepen. Een stichting als deze is, als andere dergelijke in bosch of aan zee, een monument in de koude

wereld vol zelfzucht en ongerechtigheid, vol afgunst en mammondienst.

De genoemde vereeniging heeft over het geheele land haar „Zondagsscholen." En uit de leerlingen van deze worden de logeergastjes, natuurlijk tot een beperkt aantal, gekozen. Heerlijk is het onder deze kinderen eenige oogenblikken te vertoeven, hun spelen te zien, en hun verhaaltjes aan te hooren. We zetten ons aan het orgel, en vroolijk klinken de bekende liederen, en ook de onbekende, welke in dezen kring bijzonder snel worden meegezongen. —

Men verhaalt van John Wesley, dat hij eenmaal de gast was in een voornaam huis van een talrijk, voorbeeldig gezin. De verhouding tusschen ouders en kinderen was uitnemend, de dienstbaren gevoelden er zich thuis. Er heerschte een lieflijke, verkwikkende geest in deze aanzienlijke woning. En toch werd er iets gemist, het voornaamste, de vreeze des Heeren. De bezoeker had dit spoedig ontdekt. En toch miste deze man, die immer sprak en getuigde, den moed om hier, in dezen aristocratischen kring, voor zijn Heiland uit te komen. Gods uitnemende kinderen kunnen soms zulke zwakke oogenblikken hebben. Zoo thans Wesley, die zich in gedrukte stemming en met een onrustig geweten te slapen legde, den nacht vóór zijn vertrek. En ook in den morgen won de menschenvrees het van de Christelijke roeping. Toch deed de zwakke broeder iets; en ziet, niet in zijn kracht, maar in zijn zwakheid zou Gods kracht worden volbracht! Vóór Wesley de logeerkamer verliet, kraste hij met den diamant van zijn vingerring in een der vensterruiten de veelzeggende woorden: „*Eén ding ontbreekt u.*" Hij vertrok, maar de waarschuwend stem bleef. En God de Heere gebruikte deze laatste om de gansche familie wakker te schudden uit den slaap der zorgeloosheid, der zelfvoldaanheid en der braafheid, en ze tot de kennis te brengen van „het alverzoenend bloed," zooals Guido Gezelle het in een zijner verzen noemt.

Aan dit verhaal dachten we, toen we in de vacantiëkolonie, in dezen tempel van humaniteit en „godsdienstzin" vertoefden. Hier is veel, zeer veel goeds, maar één ding ontbreekt. De „Protestantenbond" wijst heen naar Jezus, den menschenvriend, den voorbeeldigen „Leider," den grooten „Meester." Maar hij predikt niet den „Hartvernieuwer" en „Schuldverzoener," zooals Da Costa zegt. En dat éne is alles. En we beklaagden de kinderen, die, hoe goed de bedoeling der leidlieden ook moge zijn, niet worden gevoed met het Brood des levens.

Er werd natuurlijk gelegenheid gevonden om met eenige der beschaafde en ontwikkelde adsistenten over de eeuwige dingen te spreken. Zonder omwegen, maar in den geest der liefde, werd de aanval gericht op het onrustige hart, en werden de vragen: „Vanwaar komen wij? Waarheen gaan wij?" onder de oogen gezien. Er werd getracht het zondebewustzijn op te wekken, nadat het bestaan der zonde als oorzaak van leed en ellende, van ziekte en dood was geconstateerd. En weer klonken de heerlijke tonen van het Evangelie: Joh. 3 : 16. Wonderlijk toch, dat „de principieële tegenstanders" zooveel toestemden, en zoo weinig hadden in te brengen. Zij gevoelden blijkbaar den ernst van het oogenblik, en aanvaardden den vriendelijken wensch, dat zij den gekruisten en opgestanen Christus als hun Heiland mochten leeren kennen. Zoo scheidden we als vrienden.

Met weemoed in het hart verlieten we de vacantiëkolonie; en met de bede, dat in deze schoone stichting nog eens het Evangelie der Schriften mocht worden verkondigd. Daarbij kon de hope niet onderdrukt, dat ook onze Zondagsscholen, welke staan op den bodem van Gods Woord, eenmaal haar lichamelijk zwakke kinderen in de zomermaanden eenige weken onder mochten kunnen brengen in een Christelijk Tehuis op hei en in bosch, ver van het bedompte stadsgewoel.

L. K.